

KAMU İHALE KURUMU

HİZMET ALIM İHALE MEVZUATI

HİZMETİN TANIMI (K: md.4)

- Bakım ve onarım,
- Taşıma, haberleşme, sigorta,
- Araştırma ve geliştirme,
- Muhasebe, piyasa araştırması ve anket,
- Danışmanlık, tanıtım, basım ve yayım,
- Temizlik, yemek hazırlama ve dağıtım,
- Toplantı, organizasyon, sergileme,
- Koruma ve güvenlik,
- Meslekî eğitim,
- Fotoğraf, film, fikrî ve güzel sanat,
- Bilgisayar sistemlerine yönelik hizmetler ile yazılım hizmetlerini,
- Taşınır ve taşınmaz mal ve hakların kiralanmasını vb ifade etmektedir.

Sözleşme/Teklif Türleri

- 1) Götürü bedel sözleşme (Mal Hizmet)
  - 2) Birim fiyatlı sözleşme (Yapım Mal Hizmet)
  - 3) Münferit sözleşme
(Çerçeve anlaşma kapsamında yapılan Yapım Mal Hizmet ihaleleri için düzenlenir)
- * Doğrudan temin sözleşmesi (bir ihale sözleşmesi değildir)

Uygulama İlkeleri

Kanun 5. md Yapım 4.md; Hizmet 4.md; Mal 4.md

Uygulama İlkeleri (K: Md:5. H: md:4)

Mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri

Bir arada ihale edilebilmesi için

Aralarında kabul edilebilir **doğal bir bağlantının** olması şarttır.

- Eşik değerlerin veya parasal **limitlerin altında kalmak**,
- Uygulama Yönetmeliklerinde yer alan hükümlerin uygulanmasından kaçınmak amacıyla,
- **Mal ve Hizmet** alımları ile **Yapım** işleri;
- **kısımlara bölünerek ihale edilemezler**

Uygulama İlkeleri

(Y: 4 ve 5.md; H:4.md; Mal:4.md K:62)

Temel İhale Usulleri;

* Açık ihale usulü

* Belli İstekliler Arasında İhale Usulü

*Pazarlık usulü ihale veya

*Doğrudan temine Kanunda belirtilen **özel hallerde** gidilebilir.

İhale dokümanı hazırlanmadan ihale ilanı ya da davet yapılamaz. (EKAP)

Ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz.

Personel çalıştırılmasına dayalı hizmetler için «uygun görüş alınması» (11.09.2014 RG: 29116)

*5018 sayılı Kanunun Eki (I, II ve IV) sayılı cetvelde yer alan idareler **Maliye Bakanlığında**

*233 Sayılı KHK yer alan KİT'ler ve bağlı ortaklıkları **Hazine Müsteşarlığında**

* 4046 Özelleştirme kanununa tabi kuruluşların **Özelleştirme idaresinden**

*Süresi 6 aydan az olan hizmet ihaleleri için uygun görüş alınması zorunlu değildir.

- Aday , istekli veya istekli olabileceklere tebligat öncelikli olarak;
  - **A) EKAP üzerinden (*)**
  - **B) İmza karşılığı elden yapılır. (*)**
- EKAP üzerinden Elektronik İh. Uyg. Yön. Usulüne göre yapılır
- Zorunlu nedenlerle belirtilen yöntemlerle yapılmaması halinde
  - **C) 4734 S.Kanun 65/(a) bendine göre,**
  - **elektronik posta**
  - **faks yoluyla tebligat**
  - **İadeli taahhütlü mektupla**
  - **İmza karşılığı elden yapılabilir.**

Tebligat İadeli taahhütlü mektupla yapılırsa;

- *** Mektubun teslim edildiği tarih tebliğ tarihi sayılır.**

Not: 1 * 4734/65 Kanun hükmü;

Anayasa M.'nin 26.07.2013 tarih ve 28719 sayılı RG'de yayımlanan 2012/179 sayılı kararı ile iptal

Not: 2 (*) Yönetmelik değişikliği :

RG: 07.06.2014 tarih ve RG: sayısı :29023

Yürürlük tarihi: 01.01.2015

Bildirim ve Tebligatlar

(K :65 md; Y:7. md; H 6.md; Mal 6.md;)

- **Faksla yapılan bildirimlerde;**
- **bildirim tarihi tebliğ tarihi sayılır.**
- Bu şekilde yapılan bildirimlerin aynı gün idare tarafından **teyit edilmesi zorunludur.**
- **(Teyit işlemi:** tebligatın iadeli taahhütlü mektupla **bildirime çıkarılmış olmasını** ifade eder.)
- Faksla yapılan bildirimler bildirim tarihini ve içeriğini de kapsayacak şekilde **ayrıca belgelenir.**
- *** Faks ile yapılan bildirimler de idare faksı** kullanılır.

- **Tebligatlar;**
- Ortak girişimlerde **Pilot ortak veya Koordinatör ortağa** yapılır.
  - Ancak pilot veya koordinatör ortağın yabancı istekli olduğu OG'de
  - Tebligatın imza karşılığı elden yapılamaması halinde;
  - a) Yerli isteklilerden hisse oranı en fazla olana,
  - b) En fazla hisse oranına sahip birden çok yerli isteklinin bulunması durumunda ise bu isteklilerden herhangi birine,
- **Aday, istekli ve istekli olabilecekler** tarafından idare ile yapılacak yazışmalarda;
- Elektronik ortam ve faks **kullanılamaz.**
- Dokümanın posta veya kargo yoluyla satılmasının öngörülmesi halinde,
- doküman satın almaya ilişkin talepler faksla veya postayla bildirilebilir.

Not: 2 (*) Yönetmelik değişikliği : RG: 07.06.2014 tarih ve RG: sayısı :29023 Yürürlük: 01.01.2015

- Teknik şartname
- İdari şartname
- Sözleşme tasarısı
- BİAİU'de Ön yeterlik şartnamesi
- Gerekli diğer belge ve bilgiler
  - Standart formlar,
  - Hizmet İşleri Genel Şartnamesi ve diğer belgeler

*Doküman ilk ilan veya davet tarihinden önce tamamlanır

Posta Yoluyla Dok. Satışı

(Hizmet 25.md;)

- Doküman posta veya kargo yolu ile de satılabilir.
- İhale veya son başvuru tarihinden **en az beş** gün önce doküman bedelinin idarenin hesabına yatırıldığına ilişkin **dekont ile birlikte idareye faksla veya posta yoluyla talep iletilir.**
- **İdare,** talebin alındığı tarihi izleyen **iki iş günü** içinde dokümanı gönderir.
- *(dokümanın satın alındığına ilişkin idare yetkilisince imzalı form eklenecek)*
- İhale Dokümanı satın alınma tarihi,
- dokümanın postaya veya kargoya **verildiği tarihtir.**
- **İdare,** dokümanın ulaşmamasından veya geç ulaşmasından ya da eksik olmasından dolayı **sorumlu tutulamaz.**

Teknik Şartname (Hiz:16.md)

- İhalelerde **teknik şartname** hazırlanması **zorunludur.**
- **İhale yetkilisinin onayı ile T.Ş Danışmanlık hizmeti alınarak ta hazırlatılabilir.**
- Teknik şartnamede ihale konusu için
- **teknik kriterleri ve özellikleri** gösterilir.

- Teknik kriterler ve özellikler;
  - Verimliliği fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olması,
  - Rekabeti engelleyici hususlar içermemesi
  - Fırsat eşitliğini sağlaması **zorunludur.**

- ❖ TŞ'de marka, model, patent, vb tanımlara yer verilemez

- ❖ Ancak, ulusal veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde **“veya dengi”** ifadesine yer verilmek şartıyla marka veya model belirtilebilir.

Yaklaşık Maliyetin Tespiti (Yön. m. 7-9)

Yaklaşık maliyete ilişkin fiyatların tespitinde;

- a) Kamu kurum ve kuruluşlarınca belirlenmiş fiyatlar,
- b) Daha önce idarelerce gerçekleştirilmiş benzer işlerdeki fiyatlar,
- c) İlgili odalarca belirlenmiş fiyatlar,
- d) Piyasadan yapılacak araştırmadan alınan fiyatların ortalaması
- d)Uzman bilirkişi ve ekspertizlerden alınan fiyatlar,

e) İhale konusu işe ilişkin olarak;

Bütçe Uygulama Talimatı

Sağlık Uygulama Tebliğinde yer alan fiyatlardan

KDV veya farklı nitelikteki diğer giderler indirilmek suretiyle bulunan fiyatlar, **esas alınır.**

Fiyat farkı ödenmeyecek durumlarda ;

- **Muhtemel fiyat değişiklikleri de hesaplamada dikkate alınır.**

YAKLAŞIK MALİYETİN TESPİTİ (Yön. m. 7-9)

- a) Hizmet konusu iş kalemleri tutarı
- b) Sözleşme ve genel giderler
- c) Kar oranı (maksimum %20)
  - Olmak üzere hesaplanır ve Yaklaşık maliyet cetvelinde gösterilir.
- Birim fiyat üzerinden teklif alınan ihalelerde:
  - Herbir iş kaleminin miktarı
  - İşin gerçekleştirilmesine ilişkin şartları gösteren birim fiyatlar
    - birim fiyata dahil olan maliyetlerin tamamı
  - dikkate alınarak birim fiyat cetveli hazırlanır
- Götürü bedel üzerinden teklif alınan ihalelerde:
  - İşin gerçekleştirilmesine ilişkin şartları gösteren bir cetvel hazırlanır.
  - Bu cetvelde işçilik ile varsa malzeme, ekipman ve diğer unsurlar için belirlenen fiyatlar ve bu fiyata dahil olan maliyetler gösterilir.

*** **Giyim** % 4 sözleşme ve genel giderler içerisinde değerlendirilecek
RG: 07.06.2014 tarih ve sayı: 29023) **KİG Tebliği: 78.30**

**BİR HİZMET İŞİNİN PERSONEL
ÇALIŞTIRILMASINA DAYALI OLUP
OLMAMASI HANGİ AÇILARDAN ÖNEM
ARZ EDER?**

Personel çalıştırılmasına dayalı hizmetler:

İhale dokümanında

- Personel sayısı gösterilecek
- Personelin çalışma saatlerinin tamamı idare için kullanılacak

• 07.06.2014 RG:29023

- Temizlik hizmeti (malzemeli/malzemesiz)
- Yemek hizmeti (malzemesiz)
- Özel Güvenlik hizmeti
- Sayaç okuma açma kesme
- Hasta ve ziyaretçi yönlendirme
- Tıbbi sekreterlik
- Veri işleme ve otomasyon hizmetleri

İdareler; PÇD olan hizmet alımlarında aşağıda belirtilen hususlara uyması zorunludur:

- 1) İdarelerce kanun, tüzük ve yönetmeliklere göre istihdam edilen personelin **yeterli nitelik veya sayıda olmaması hâlinde**
- PÇD olan **yardımcı işlere ilişkin hizmetler** için ihaleye çıkılabilir.
- **5393 sayılı Belediye Kanununun 67 nci maddesi ile diğer kanunların hizmet alımına ilişkin özel hükümleri saklıdır.**
- 2) İdarelerin teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin mevzuatı ile 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası esas alınmak suretiyle,
  - **idareye ait bir işyerinde** yürütülen asıl işin bir bölümünde idarenin ve işin niteliği gereği teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde hizmet alımı ihalesine çıkılabilir.
- 3) Danışmanlık hizmet alım ihalelerinde istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olması şartı aranır

PERSONEL ÇALIŞTIRILMASINA DAYALI HİZMETLER

(ilan: 11.09.2014 RG:29116 Yürürlük 4 ay sonra K . No: 6552 md:11)

Personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerde uygun görüş alınması

- 4734/62 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında
- Personel çalıştırılmasına dayalı hizmetler (Danışmanlık hizmetleri hariç)
- İhaleye çıkılmadan önce uygun görüş alınması zorunludur.
- Niteliği gereği sözleşme süresi altı ayı aşmayan işlerde
- **Uygun görüş şartı aranmaz.**

- 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (IV) sayılı cetvelde yer alan idareler: **Maliye Bakanlığında**
- 233 sayılı KHK tabi KİT'ler ve bağlı ortaklıkları: **Hazine Müsteşarlığından**
- 4046 sayılı Özelleştirme Kanunu kapsamında bulunan idareler **Özelleştirme İdaresi Başkanlığından**, **uygun görüş alınmalıdır. (11.01.2015 tarihi itibarı ile)**

- (I) Sayılı Cetvel :Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri
- (II) Sayılı Cetvel: Özel Bütçeli İdareler: YÖK, Üniv. Yük.Tek Ens
- (III) Sayılı Cetvel : Düzenleyici Ve Denetleyici Kurumlar
- (IV) Sayılı Cetvel: Sosyal Güvenlik Kurumları SGK, Türkiye İş Kurumu

- Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri,
- 4734 sayılı Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında olan işlerden;
- Süreklilik arz eden hizmet alımlarında,
- Yüklenme süresi üç yıl olup,
- İşin niteliği veya süresinden kaynaklanan zorunlu hâllerde
- Bu süre gerekçesi gösterilmek şartıyla
- Üst yöneticinin onayıyla kısaltılabilir

Engelli İşçi Çalıştırılması

(KİT md:28.28 Tarih: 16.08. 2014 RG : 29090 Yürürlük: 19.08.2014)

- İsteklilerin aynı il sınırları içerisinde birden fazla iş yerinin bulunup bulunmadığına bakılmaksızın,
- İhale dokümanında aynı il bazında 50 veya daha fazla işçi çalıştırılmasının öngörüldüğü ihalelerde
- 4857sayılı İş Kanununda belirtilen asgari orana uyulmak kaydıyla idarece tespit edilen engelli işçi sayısı ile bu işçilerin tabi olacağı ücret grubu idari şartnamede belirtilecek
- **Bu işçiler için birim fiyat teklif cetvelinde ayrı satır açılacaktır.**
- İdarelerce asgari oranının üzerinde engelli işçi çalıştırılması öngörülebilir.
- İstekliler tarafından ihale dokümanında öngörülen engelli işçi sayısı ve bu işçiler için Hazinece karşılanacak prim teşvik tutarları dikkate alınarak teklif bedelleri oluşturulacaktır.

PERSONEL ÇALIŞTIRILMASINA DAYALI HİZMETLER

Teklif Bedel - Asgari İşçilik Maliyeti (T md: 78.30)

Teklif bedel maliyet bileşenleri

- a) Asgari İşçilik Maliyeti
- b) İşçilikle Bağlantılı Ayni Giderler
- c) Hizmetin Yürütülmesine Yardımcı Unsurlar
- ç) Sözleşme Giderleri ve Genel Giderler
- d) Yüklenici karı

- **Asgari İşçilik Maliyeti:**
- Brüt asgari ücret
- Brüt asgari ücretin yüzde (%) fazlası
  - (ulusal bayram ve genel tatil günleri ile fazla çalışma saatlerine ilişkin ücretler dahil),
- Nakdi yemek ve yol bedeli
- işçiliğe bağlı diğer ödemeler
- İşveren sigorta primleri
  - Toplamından oluşur

- **Brüt asgari ücret tutarı**
  - **İşveren payı (brüt asgari ücret üzerinden hesaplanır)**
  - **Yemek, ve yol gideri,**
  - **Kısa vadeli sigorta kolları prim oranı, (%2)**
  - **Brüt asgari ücretin yüzde (%) fazlası** (asgari ücretin üzerinden ödeme)
  - **Ulusal bayram ve resmi tatil gün sayısı ve çalıştırılacak işçi sayısı**
  - **Fazla çalışma ücreti (ek mesai ücreti)**
- ❖ **İdari şartnamenin 25. maddesinde gösterilecektir.**
- **Personel kıyafeti (Giyim):**
    - TŞ'de belirtilir ve yüklenici tarafından karşılanır
    - (%4 sözleşme ve genel giderler (SGG)içerisindedir.) (T: mad: 78.19)
    - Ön görülecek kar : **(YM-%4 SGG)*Kar Oranı** şeklinde hesaplanmalıdır.

YAKLAŞIK MALİYETİN GÜNCELLENMESİ (H Yön:md:9)

- ✓ **Yaklaşık Maliyet:**
- ✓ **ilk ilan veya davet tarihinde güncelliğini kaybetmesi halinde**
- ✓ **idarece güncellenir.**

- ✓ **Asgari ücret ve diğer işçilik maliyetlerinin**
- ✓ **ihale tarihinde güncelliğini kaybetmesi halinde**
- ✓ **YM ihale komisyonu tarafından güncellenir.**

❖ **İstekliler tekliflerini ihale tarihinde geçerli olan asgari işçilik fiyatlarını dikkate alarak hazırlamaları gerekir.**

Hizmet Alımı Yolu ile Taşıtların Kiralanması (Yayın ve Yürürlük:02.10.2014 RG: 29137)

Genel Yönetim kapsamındaki Kamu idareleri
Bunlara bağlı döner sermaye işletmeleri
(Cuhurbaşkanlığı ve TBMM Genel Sekreterliği hariç)
Yakıt hariç sürücülü veya sürücüsüz taşıtlar kiralanabilir.

- Sürücü giderleri hariç aylık taşıtların kiralama bedeli (KDV hariç diğer giderler dahil)
- Kasko listesinde yer alan kasko değerinin %2'sini geçemez
- «Sürücü giderleri dahil yapılan taşıtların kiralama bedelleri»
- Sürücü gideri : Asgari ücretin azami %50 artırımlı tutarını geçemez.
- Aylık taşıtların kiralama bedelini (idareler ve taşıtların cinsleri bağlı olarak) %20'ye kadar arttırmaya eksiltmeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.
- Bu yöntemle temin edilemeyen taşıtlar ile 5018 S. Kanununun (I) ve (II) sayılı cetvelinde bulunan makam ve hizmetler için «satın alma yöntemi tercih edilecektir.»

İHALEYE KATILIMDA YETERLİK İLKELERİ (Yön. m.28)

- **Kısmi teklif verilmesine imkan tanınan ihalelerde:**

İlanda ve dokümanda:

İşin her bir kısım için tespit edilen yeterlik kriterleri ayrı ayrı gösterilir.

Aday veya isteklinin yeterlik değerlendirmesi,

Teklif verilen **her bir kısım için ayrı ayrı** yapılır.

Sınır değer her kısım için ayrı ayrı hesaplanır (Kısmi SD'ler belirlenir)

Teklifler; kısmi Sınır Değerler dikkate alınarak,

Dokümanda yapılan düzenlemeye göre değerlendirilir.

16.4. Kısmi tekliflerin değerlendirilmesi KİGT Mad:16.4

Dokümanında belirtilmek koşulu ile kısmi teklife açık ihale yapılması mümkündür. Kısmi teklife açık ihalelerde;

- *İhalenin her bir iş kısmına ayrı ayrı teklif vermek suretiyle işin tamamına
- *İhale dokümanında belirtilen kısımlardan bir/bazı kısımlarına da teklif verilebilir.

Kısmi teklif açık ihalelerde; Aday/isteklinin yeterlik değerlendirmesi,

- * Başvuruda bulunduğu kısım veya
- * Teklif verdiği her bir kısım için ayrı ayrı yapılacaktır.

Birim fiyat teklif cetvelindeki çarpım ve toplamlarda hata olması durumunda **aritmetik hata olduğu kabul edilecek** ve teklif değerlendirme dışı bırakılır.

Kısmi teklif verilmesine imkan tanınan ihalelerde, isteklinin

- ***Aritmetik hata yapılan kısma ilişkin teklif değerlendirme dışı bırakılır,**
- *Teklif verilen diğer kısımlar üzerinden ihale sonuçlandırılacaktır.

Hizmet Alımı İhalelerinde Sınır Değer Tespiti (Teb: mad: 79)

- Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalelerinde;
- $SD =$ (Karsız yaklaşık maliyet)

- Personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımı ihalelerinde
- Sınır Değer = Yaklaşık maliyet /1,30

Geçici teminatlar Teklif Bedelinin (TB) :% 3 * TB

Kesin Tem. ($SB \geq SD$) Sözleşme Bedelinin :% 6 * SB

İhale; teklifi SD altında bulunan istekli üzerinde bırakılması halinde Kesin Tem. Yaklaşık Maliyet(YM)üzerinden alınır :% 9 * YM

TEMİNATLAR

Y:56.md; H:55.md; M:54.md

- Kısmi teklif verilmesine imkan tanınan ihalelerde,
  - (Tek Sözleşme yapılması durumunda)
- Bütün Kısımlar İçin Sınır Değer (SD) hesaplanacak
- Kısım/kısımlar **Teklif Bedeli <SD** Kesin Teminat : **YM*%9**
- Kısım/kısımlar **Teklif Bedeli ≥SD** Kesin Teminat : **SB*%6**
- **Bu tutarların toplamı kadar kesin teminat alınır**

➤ Teminatlar:

- a) Türk parası
- b) Teminat mektupları
- c) Devlet iç borçlanma senetleri (DİBS)
- d) DİBS ler yerine düzenlenen belgeler

✓ **EKONOMİK VE MALİ YETERLİLİK
BELGELERİ**

✓ **MESLEKİ VE TEKNİK YETERLİLİK
BELGELERİ**

...NELERDİR?

Hizmet alımı ihalelerinde yeterlik kriterleri;

➤ Ekonomik ve mali yeterlik belgeleri

- 1) Bankalardan temin edilecek belgeler,
- 2) Bilançosu veya eşdeğer belgeler,
- 3) İş hacmini gösteren belgeler (ciro veya eşdeğer belgeler)

➤ Mesleki ve Teknik Yeterliğe İlişkin Belgeler:

- 1) Mesleki faaliyet belgesi
- 2) Teklif vermeye yetki belgeleri
- 3) İş deneyim belgeleri,
- 4) Personel durumuna ilişkin belgeler
yeterlik belgesi olarak istenemez,
teknik şartnamede düzenleme yapılabilir.
- 5) Makine ve diğer ekipmana ilişkin belgeler,
- 6) Kalite, standart ve kapasiteye ilişkin belgeler

- YM bakılmaksızın her ihalede aday ve istekliden zorunlu olarak istenilen belgeler ;
  - Mesleki faaliyet belgesi (kayıtlı olduğu oda kayıt belgesi)
    - Ticaret odası
    - Sanayi odası
    - Esnaf ve sanatkâr odası
  - Teklif vermeye yetkili olduğunu gösteren belgeler
    - *imza sirküleri, ticaret sicil gazetesi*
    - *Vekaletname, imza beyannamesi*
- Mesleki faaliyet belgesi ilk ilan veya davet tarihinin ya da ihale veya son başvuru tarihinin içinde bulunduğu yılda alınmış, olması gerekir.

- ✓ YM, 13/b/2 maddesinde öngörülen üst limit tutarı üzerinde olan ihalelerde ;
- ✓ İş deneyim belgesi **istenilmesi zorunludur.**
-----**(YM > 213.072 TL)**-----
- ✓ YM bu tutarın altında olan ihalelerde ise iş deneyim belgesinin istenmesi **idarenin takdirindedir.**
-----**(YM < 213.072 TL)**-----

Danışmanlık hizmeti: YM; 13/b/2 bendinde hizmet alımları için öngörülen üst limit tutarının 4 katının altında kalan hizmet alım ihalelerinde

----- **(YM < (4* 213.072 = 852.288 TL))** -----

«» Teklif vermeye yetki belgeleri

«» Mesleki faaliyet belgesi

«» İş deneyim belgelerinin **istenilmesi zorunludur.**

YM ≥ ED ise Muhasebe, mesleki eğitim, fotoğraf, film, fikrî ve güzel sanatlar gibi hizmet ihalelerinde: **Ekonomik ve mali yeterlik belgeleri**

YM bakılmaksızın, sigortacılık hizmeti alımlarında

iş deneyim belgesi idarece gerekli görülmesi halinde istenir.

Kısmi teklif verilmesine imkan tanınan ihalelerde, istenecek belgeler, Kısımlar toplamının yaklaşık maliyetine göre belirlenir.

1- YM; 13/b/2 bendinde hizmet alımları için öngörülen üst limit tutarının altında kalan ihalelerde; **ekonomik ve mali yeterlik belgeleri istenemez.**

-----**(YM < 213.072 TL)**-----

2- İhalenin konusu **taşımali ilköğretim kapsamında** yapılan
« öğrenci taşıma işleri ve
« sigortacılık hizmet alımı ihalelerinde
ekonomik ve mali yeterlik belgeleri istenemez.

3- **İlk defa gerçekleştirilecek yeni bir hizmet** türünün ortaya çıkması durumunda, **iş deneyimi aranmayabilir.**

- ✓ Mali durumu göstermek üzere bankalardan temin edilecek belge;
- Sadece banka referans mektubudur.(BRM)
- BRM İlk ilan veya davet tarihinden sonra düzenlenmiş olması zorunludur.

BRM de; İsteklinin kullanılmamış

- ❖ nakdi kredisi
- ❖ gayri nakdi kredisi veya
- ❖ **mevduatı** (üzerinde kısıtlama bulunmayan)
esas alınır

BRM'yer alan kredi + mevduat toplamı

- 1) Açık ihale usulü veya 21/ (b) ve (c) kapsamında yapılan ihalelerde **teklif edilen bedelin %10'** undan az olamaz.
  - 2) BİAİU (Belli İstekliler Arasında İhale Usulü) veya 21 /(a) (d) ve (e) bendi kapsamındaki ihalelerde ise YM'in **%5 -%15'i** aralığında idarece belirlenen **parasal tutardan az olamaz.**
- Kriter;
- mevduat ve kredi tutarları toplanabilir,
  - Bir veya birkaç BRM sunulması yoluyla karşılanabilecektir.

- a) İhalenin yapıldığı yıldan önceki yıla ait **yıl sonu bilançosu veya bilançonun gerekli görülen bölümleri**
  - b) Bu belgelere **eşdeğer** onaylı belgelerin **her ikisinin de** idarelerce istenilmesi zorunludur.
- Aday veya isteklinin bu iki belgeden birini sunması yeterlidir.

- **Cari oranın** (dönen varlıklar/kısa vadeli borçlar) en az **0,75** olması
  - **Öz kaynak oranının** (öz kaynaklar/toplam aktif) en az **0,15** olması
  - **Kısa vadeli banka borçlarının öz kaynaklara** oranının **0,50**'den küçük olması gerekir.
- Bu kriterleri **bir önceki yılda sağlayamayanlar**,
  - **son iki yıla kadar belgelerini** sunabilirler.

- Bu takdirde, belgeleri sunulan yılların parasal tutarlarının ortalaması üzerinden yeterlik kriterlerinin sağlanıp sağlanmadığına bakılır.
- İhale veya son başvuru tarihi yılın ilk dört ayında olan ihalelerde, bir önceki yıla ait yıl sonu bilançosunu veya bilançonun gerekli görülen bölümlerini ya da bunlara eşdeğer belgelerini sunmayanlar, iki önceki yıla ait belgelerini sunabilirler.

- Bilanço veya bilançonun gerekli görülen bölümlerinin ilgili mevzuatına göre düzenlenmiş **YMM, SMMM** ya da **Vergi Dairesince** onaylanmış olması zorunludur.
- Yayınlanması zorunlu olmayan bilançoların veya bunların bölümlerini ibraz etmeyenler, *(eşdeğer belgeler)*
- Yukarıda belirtilen kriterleri sağladıklarını **YMM** veya **SMMM**'ce onaylı belgelerle tevsik edebilirler.

- ihalenin yapıldığı yıldan önceki yıla ilişkin düzenlenen
  - a) Toplam ciroları gösteren gelir tabloları
  - b) Taahhüt edilen hizmet işlerine ilişkin düzenlenen belge tutarları (satışların parasal tutarları)

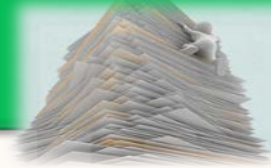
Her iki belgenin idarelerce istenilmesi **zorunludur.**

Ancak, aday veya isteklinin bu belgelerden birini sunması **yeterlidir.**

İş Hacmini Gösteren Belgeler 36.md

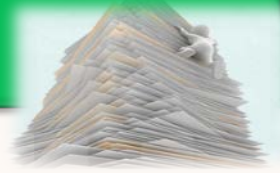
- Açık ihale usulü ve 21/(b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelerde, **toplam ciro, teklif edilen bedelin % 25,inden**
- Taahhüt altında devam eden **hizmet satışlarının** gerçekleştirilen kısmının veya tamamlanan hizmet satışlarının parasal tutarının ise teklif edilen bedelin **% 15'inden** az olmaması gerekir.
- Bu kriterlerden **herhangi birini sağlayan** ve sağladığı kritere ilişkin belgeyi sunan istekli yeterli kabul edilir.

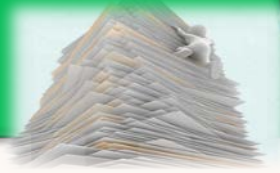

İş Hacmini Gösteren Belgeler 36.md

- BİAİU yapılan ihalelerin **ön yeterlik aşaması**
- Kanununun 21 inci maddesinin (a) (d) ve (e) bentlerine göre yapılan ihalelerin **yeterlik aşamasında,**
- **Toplam ciro için** yaklaşık maliyetin **% 25'i ile %35'i** aralığında,
- Taahhüt altında **devam eden hizmet satışlarının** gerçekleştirilen kısmının
- veya bitirilen satışlarının parasal tutarı için YM'in **% 15'i ile % 25'i** aralığında idarece belirlenecek **parasal tutar asgari yeterlik kriteri olarak öngörülür.**
- Bu kriterlerden **herhangi birini sağlayan** ve sağladığı kriterle
- ilişkin **belgeyi sunan** aday veya istekli **yeterli kabul edilir.**

- İş hacmini gösteren belgelerde yer alan kriterler,
- İhalenin yapıldığı yıldan **önceki yıl için sağlayamayanlar**, ihalenin yapıldığı yıldan önceki **son iki yıla kadarki belgelerini sunabilirler.**

- Bu takdirde, belgeleri sunulan yılların parasal tutarlarının **ortalaması** üzerinden yeterlik kriterlerinin sağlanıp sağlanmadığına bakılır.

- İş ortaklığı olarak ihaleye katılan aday ve isteklilerde;
  - iş hacmine ilişkin kriterler;
  - Ortakların hissesi oranında sağlanması zorunludur.
- Konsorsiyum olarak ihaleye katılan aday ve isteklilerde;
  - İş hacmine ilişkin kriterler;
  - Her bir ortağın teklif sunduğu kendi kısmı için sağlanması zorunludur.

- İş deneyimini gösteren belgelerin istenildiği ihalelerde; yurt içinde veya yurt dışında kamu veya özel sektörde bedel içeren tek bir sözleşme kapsamında taahhüt edilen ihale konusu iş veya benzer işler;
  - a) İlk ilan veya davet tarihinden **geriye doğru son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan hizmet** alımlarıyla ilgili iş deneyimini gösteren belgeler,
  - b) **Devredilen işlerde** devir öncesindeki veya sonrasındaki dönemde **ilk sözleşme bedelinin en az % 80'inin gerçekleştirilmesi şartıyla**, ilk ilan veya davet tarihinden geriye doğru son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan hizmet işleriyle ilgili iş deneyimini gösteren belgeler,
- **c)Yapımla ilgili hizmet işlerinde,**
- hizmet alımı ihalesiyle gerçekleştirilecek **danışmanlık hizmetlerinde,**
- iş deneyimini gösteren belgelerin istenilmesi zorunludur.

**NE KADARLIK İŞ DENEYİM
BELGESİ İSTEYECEK İDARELER?**

- İş deneyiminin belirlenmesi amacıyla;
  - a) Açık ihale usulüyle yapılan ihaleler ile Kanununun 21 inci maddesinin (b), (c) ve (f) bentlerine göre yapılan ihalelerde:
Teklif edilen bedelin % 25'inden az ve % 50'sinden fazla**
  - b) Belli istekliler arasında ihale usulüyle ve Kanununun 21 inci maddesinin (a), (d) ve (e) bentlerine göre yapılan ihalelerde:
YM'in % 25'inden az ve % 50'sinden fazla olmamak koşulu ile ;**
idarece belirlenecek parasal tutardan az olmamak üzere,
benzer işlere ait tek sözleşmeye ilişkin iş deneyimini gösteren belgelerin sunulması istenir.

İş deneyimini gösteren belgelerin istenildiği ihalelerde;

Tüzel kişi tarafından iş deneyimini göstermek üzere sunulan belgenin **tüzel kişiliğin yarısından fazla hissesine sahip ortağına ait olması** halinde;

Ticaret sicil memurlukları,
YMM, SMMM veya SM tarafından
ilk ilan veya davet tarihinden sonra düzenlenen
düzenlendiği tarihten **geriye doğru son bir yıldır kesintisiz**
olarak bu şartın korunduğunu gösteren belgenin sunulması
zorunludur.

- Belgeyi düzenlemeye yetkili kurum veya kuruluş, herhangi bir başvuru olmaksızın **iş bitirme belgesi** düzenleyebilir.
- **Ancak, yüklenicinin veya alt yüklenicinin iş bitirme belgesi almak amacıyla yetkili kurum veya kuruluşa başvurması halinde: Başvuru tarihinden itibaren 20 iş günü** içinde iş bitirme belgesinin düzenlenmesi zorunludur.

Düzenleme koşullarını taşımayan başvurularda ise, aynı süre içinde başvuru sahibine bu husus gerekçeli bir yazıyla bildirilir.

Alt yüklenicilere iş bitirme belgesinin düzenlenmesi

1)Yüklenici ile alt yüklenici arasında imzalanan bedel içeren **sözleşmenin**

2) bu sözleşme kapsamında düzenlenen **fatura örneklerinin**
3)**veya bu örneklerin noter, YMM, SMMM, SM veya vergi dairesi onaylı** suretlerinin

4)**veya serbest meslek makbuzu nüshalarının ya da bu nüshaların noter, YMM, SMMM, SM veya vergi dairesi onaylı** suretlerinin

personel çalıştırılan işlerde ise bu belgelere ek olarak

alt yüklenicinin sözleşme konusu işte **çalıştırılan personelin** Sosyal Güvenlik Kurumu internet sayfası üzerinden düzenlenmiş ve idarece teyidi yapılabilen belgelerin sunulması zorunludur.

- **İhale dokümanında alt yüklenici çalıştırılabileceği öngörülen işlerde:**
Belgeyi düzenlemeye yetkili kurum veya kuruluşun onayı ile çalıştırılan alt yüklenicinin gerçekleştirdiği iş kısımları için alt yüklenici iş bitirme belgesi düzenlenir.
- **Belge düzenlemeye yetkili kurum ve kuruluşlara taahhüt edilen işlerin alt yüklenicileri için:**
  - Sözleşme kapsamında işin tamamının bitirilmesi
  - İdarece sözleşmeye konu işin kabul edilmesi
  - Sözleşme tutarını geçmemek üzere, kendi sözleşmelerinde yazılı bedel esas alınır.
  - Yüklenici ile alt yüklenici arasında yapılan sözleşmelerde, nevi itibarıyla bir işin baştan sona yapılmasının öngörülmesi zorunludur.

- Gerçek kişilere veya iş deneyim belgesi düzenlemeye **yetkili olmayan her türlü kurum ve kuruluşu**
- bedel içeren tek bir sözleşmeye dayalı olarak gerçekleştirilen işlerde,
- **iş deneyim belgesi düzenlenemez.**

- Yurtdışında gerçekleştirilen işler hariç
- **Yapılan sözleşme** kapsamında düzenlenen;
- **fatura örnekleri** veya bu örneklerin noter, YMM, SMMM veya Vergi Dairesi onaylı suretleri veya
- **Serbest meslek makbuzu nüshaları** ya da bu nüshaların noter, YMM, SMMM veya Vergi Dairesi onaylı suretleri
- **personel çalıştırılan işlerde ise; Personel çalıştırıldığına ilişkin belgeler**
- **iş deneyimini gösteren belgeler olarak sunulur.**
- Bu maddede belirtilen işler için iş deneyim belgesi düzenlenmiş olsa bile, ihale komisyonunca dikkate alınamaz.

- İş deneyimini gösteren belgelerin değerlendirilmesinde **ilk ilan veya davet tarihinden** geriye doğru **son beş yıl içinde kabulü gerçekleştirilen işlerde:**

İş deneyimini gösteren **belge tutarı tam olarak** dikkate alınır.

Sözleşmede kabul tarihine ilişkin bir düzenleme bulunmuyor ise, iş deneyimini gösteren belgeler kapsamında sunulan **faturalardan en son düzenlenen faturanın tarihi kabul tarihi** olarak dikkate alınır.

- **Birim fiyat** üzerinden bağitlanan ve **toplam sözleşme tutarı bulunmayan süresi belirli bir sözleşmeye** dayalı olarak ve sözleşme süresi içinde gerçekleştirilen işin tutarını gösteren faturalardaki tutarların toplamı, toplam sözleşme tutarı olarak kabul edilir.

- İhale konusu işin niteliği esas alınarak,
  - **çalıştırılması öngörülen personelin sayısı/nitelikleri dokümanda belirtilir.**
- İdare tarafından ihaleye katılım ve yeterlik kriteri olarak,
  - **personel çalıştırıldığına/çalıştırılacağına**
  - **personelin sayısı ya da niteliklerine ilişkin belge istenemez.**
- Çalıştırılacak personelin:
  - **Nitelikleri ve deneyim süresi ile**
  - **Bunları tevsik edecek belgelere ilişkin düzenleme teknik şartnamede yapılır.**
- **Asgari deneyim süresi öngörülmesi halinde,**
- **Bu süre bir yıldan az, beş yıldan fazla olmamak üzere idarece belirlenir.**
- Deneyim süresi,
  - **Mezuniyet tarihi** esas alınarak **mezuniyete ilişkin belge ile tevsik edilir.**
- Personelin niteliğini ve deneyim süresini gösteren belgeler sözleşmenin imzalanmasının ardından işe başlanmadan önce yüklenici tarafından idareye sunulur.

Makine, teçhizat ve ekipmana ilişkin belgeler (Yön. m. 41)

- İşin yapılabilmesi için gerekli görülen makine, teçhizat ve diğer ekipmanın sayısına ve niteliğine dokümanda yer verilir.
- Makine, teçhizat ve ekipman için kendi malı olma şartının aranmaması esastır.
- Ancak, işin niteliğine göre gerekli görülen makine teçhizatın kendi malı olması istenebilir.
- Makine ve ekipmanın kendi malı olması öngörülmeıen ihalelerde, makine ve ekipman için, herhangi bir kira sözleşmesi yada kendi malı olduğunu gösterir belge istenilmeyecek,
- makine ekipmana ilişkin hususlar teknik şartnamede belirlenir.
- **ŞİKAYETE KONU EDİLİYOR...**

- İşin niteliği göz önünde bulundurularak
- ön yeterlik şartnamesi ve idari şartnamede;
- **kalite yönetim sistem belgesi,**
- **çevre yönetim sistem belgesi,**
- **hizmet yeterlilik belgesi**
- **deney-analiz-kalibrasyon lab. ve muayene kuruluşlarının kalite yeterliğine** ilişkin düzenleme yapılabilir.
- Belgelerin geçerlik tarihi:
«ihale veya son başvuru tarihinde geçerli olması yeterlidir.
«iş ortaklarında ortaklardan birinin bu belgeleri sunması yeterlidir.

- ❖ **Hizmet yeterlilik belgesi**
- ❖ **Çevre yönetim Sistem belgesi**

- idarelerin kendi hizmet binalarında gerçekleştirilen hizmetler
- personel ve öğrenci taşıma hizmetleri,
- araç kiralama,
- mesleki eğitim,
- toplantı ve organizasyon hizmetleri
- **ihalelerinde bu belgeler istenmeyecektir.**

- Çöp toplama veya kent temizliği hizmet alımı ihalelerinde,
- Çevre yönetim sistem belgesi
- İşyerleri-Kent Temizliği Hizmet Yeterlilik Belgesi (TS 13111) **istenebilir.**
- İhale konusu hizmetin sadece ilaçlama olmadığı ihalelerde (temizlik, yemek vb.); **“Halk Sağlığı Alanında Haşerelere Karşı İlaç Uygulama İzin Belgesi”** istenilmeyecektir.
- Hizmet alımı ihalelerinde,
- Tehlike analizi ve kritik kontrol noktaları yönetim sistemi (**HACCP**),
- iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi (**OHSAS**),
- bilgi teknolojisi-bilgi güvenliği,
- Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi (**ISO 22000**),
- Sosyal Sorumluluk Standardı (**SA 8000**),
- İyi Hijyen Uygulamaları (**GPP**)
- **ilişkin belgeler ve sertifikalar istenmeyecektir.**

Ekonomik Açıdan En Avantajlı Teklif (Y:md:60-63)

- Ekonomik açıdan en avantajlı teklif,
  - **Sadece fiyat esasına göre belirlenebilir.**
    - (63. maddenin → a.b.c.ç bentleri uygulanır)
  - **Fiyat ile birlikte fiyat dışındaki unsurlarla belirlenebilir.**
  - Yerli istekliler lehine fiyat avantajı (**%15**) uygulanabilir.
-
- EAEAT fiyat dışındaki unsurlara göre belirleneceğinde;
    - **önce fiyat dışı unsurlar dikkate alınarak**
    - değerlendirilmiş teklif bedeli bulunur
    - **Sonra yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanarak**
    - ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenir.

Tekliflerin Eşit Olması (Y:63, T: 70)

- Ekonomik açıdan en avantajlı teklif,
- **Sadece fiyat esasına göre belirlenen ihalelerde**
- **(En düşük teklifin birden fazla olması)**

Puanlama Yapılır

a) İlan/davet tarihinden geriye doğru son iki yıl içinde 4735 sayılı Kanun kapsamında imzalanan,

Sözleşme tutarı < YM ise 2 puan

YM < Sözleşme Tutarı < (YM X 2) ise 1 puan

b) İsteklinin ticari merkezinin ilan/davet tarihinden geriye doğru en az bir yıldır ihaleyi yapan idarenin bulunduğu ilin mülki idari sınırları içindeki ticaret ve/veya sanayi odasına ya da ilgili meslek odasına kayıtlı bulunması durumunda 1 puan

c) İlan/davet tarihinden geriye doğru son iki yıl içinde ihaleyi yapan idareye karşı yüklenimde bulunduğu hizmet alımı işlerinde, işçilerin ücretlerinin tam ve zamanında ödenmediğine ilişkin idarece tespit yapılmamış olması durumunda 1 puan

Ortak girişimlerin belirtilen kriterleri tüm ortaklarca sağlaması gerekmektedir.

Tekliflerin Eşit Olması (Y:md:63 T:70)

- Yapılan değerlendirme sonucunda daha yüksek puana sahip istekli ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi olarak belirlenir. Ancak bu değerlendirme sonucunda eşitliğin bozulmaması durumunda, puanları eşit olan istekliler davet edilmek suretiyle, ihale komisyonu tarafından kura yöntemine başvurulur.
- Kura işleminden önce idare tarafından eşit puan sahibi isteklilere davette bulunulacak ve davet yazısında ekonomik açıdan en avantajlı teklifin tespiti için kura çekileceği bilgisi ile kuranın yeri ve saati belirtilecektir. İdare tarafından davet yapılması yeterli olup kuranın yapılması için davet edilen isteklilerin katılımının beklenmesi zorunlu değildir. Kura işlemi ihale komisyonu tarafından saydamlık ve güvenilirlik ilkelerine uygun biçimde yapılacaktır. İşlem sırasında ihale komisyonu üyeleri hazır bulunacak, eşit teklif sahibi isteklilerin ticaret unvanları aynı özelliklere sahip kağıtlara yazılarak, kuraya katılan istekliler huzurunda bir komisyon üyesi tarafından çekiliş yapılacaktır.

Tekliflerin Eşit Olması (Y:63 T: 70)

- Puanlama sonucunda iki isteklinin eşit puana sahip olması durumunda kuradan çıkan istekli ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi, diğer istekli ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak belirlenecektir. Ancak ikiden fazla isteklinin aynı puana sahip olması durumunda iki kez kura çekilecektir. Bu durumda ilk çekilişte ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi istekli, ikinci çekilişte ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli belirlenecektir. Puanlama sonucunda ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi belirlenebilmesine rağmen, en yüksek ikinci puana sahip birden fazla istekli bulunması durumunda, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibini belirlemek amacıyla bu istekliler arasında kura yöntemine başvurulacaktır.
- **EAEAT Fiyat ile birlikte fiyat dışındaki unsurlarla belirlendiği durumlarda,**
- Fiyat düşük olan teklif ekonomik açıdan en avantajlı tekliftir.
- Fiyat tekliflerinin de eşit olması durumunda,
- İdari şartnamede yer alan fiyat dışı unsurların öncelik sıralaması esas alınır.

Yerli İstekliler Lehine Fiyat Avantajı

Yapım 63.md; Hizmet 62.md; Mal 61.md

- Yapım ve hizmet alımlarında **yerli istekliler** lehine,
- mal alımlarında ise **yerli malı teklif eden** yerli istekliler lehine
- **%15 oranına kadar** fiyat avantajı öngörülerek EAEA Teklif belirlenebilir.

➤ **Yerli istekliler lehine uygulanacak fiyat avantajı,**

- Yabancı isteklilerin teklif ettikleri bedellere, bu bedeller üzerinden ihale dokümanında belirlenen fiyat avantajı oranı uygulanarak bulunacak tutar eklenmek suretiyle hesaplanır.

***AŞIRI DÜŞÜK KONUSU NE
İDİ NE OLDU? TEMEL
MANTIĞI NEDİR?***

Sınır Değer ve Aşırı Düşük Teklifler H:md:59

- a) Yaklaşık maliyeti eşik değer yarısına kadar olan ve Kanunun 21 nci maddesinin (a), (d) ve (e) bentleri gereğince pazarlık usulü ile yapılan personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımı ihaleleri.**
- b) Yaklaşık maliyeti Kanunun 8 inci maddesinde öngörülen eşik değer yarısına kadar olan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri.**
- c) Kurum tarafından yayımlanan aşırı düşük teklif sorgulaması yapılamayacak alımlar listesinde yer alan işlerin ihaleleri.**
- Aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemleri yapılmaksızın sonuçlandırılır.**

Yaklaşık maliyeti eşik değer yarısına kadar olan, açık ihale, belli istekliler arasında ihale veya Kanunun 21 nci maddesinin (b), (c) ve (f) bentleri gereğince pazarlık usulü ile yapılan personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımı ihalelerinde,

İhale aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemleri yapılarak, yapılmaksızın veya sınır değerinin altında teklif sunan isteklilerin teklifi açıklama istenmeksizin reddedilmek suretiyle sonuçlandırılır.

Yaklaşık maliyeti eşik değer yarısına eşit veya bu değer üzerinde olan ihalelerde,

İhale aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirilmesi yapılmak suretiyle sonuçlandırılır.

Sınır Değer ve Aşırı Düşük Teklifler H:md:59

- Sınır değerin altında olan teklifler ihale komisyonunca aşırı düşük teklif olarak tespit edilir ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili ayrıntılar yazılı olarak istenir. İhale komisyonu;
- 1) Verilen hizmetin ekonomik olması,
- 2) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
- 3) Teklif edilen hizmetin özgünlüğü,
- gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

- a. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri,
- b. **Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Sunulan Mal ve Hizmetlere İlişkin Fiyatlar**
- c. **Kamu Kurum ve Kuruluşları Tarafından İlan Edilen Fiyatlar:**
- d. Ticaret borsalarında alınan fiyatlar
- e. Yaş sebze ve meyve için, Sebze Hali idaresinden alınan fiyatlar,
- f. İsteklinin ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin tutanak (EK-07)
- g. özel veya Münhasır Hak Sahibi Kuruluşların Uyguladığı Fiyatlar:
- **h. İsteklinin ortağı olduğu tüzel kişiden çektiği malların fiyatları**
- Yukarıdakilerden uygun olanlar istekli tarafından belgelendirme amacıyla verilecektir.

Üçüncü kişilerden alınan teklifler için Belgelendirilme (EK-05)

- **Maliyete dayalı açıklama:**
- Teklifinin mamul/mala ilişkin olması halinde
- **Mamul/malın birim fiyatının,**
- Tutanakta tespit edilen **ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması;**
- Fiyat teklifinin hizmete ilişkin olması halinde ise bu **hizmetin birim fiyatının,**
- tutanakta tespit edilen **toplam birim maliyetin altında olmaması,**
- **Dönemi: son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemi**

meslek mensubu tarafından “Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımda düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı maliyet tespit tutanağındaki ortalama/toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını beyan ederim.” **ibaresinin**

Yazılarak imzalanması

İletişim bilgilerinin belirtilmesi

kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Aşırı Düşük Teklif Açıklaması

Belge Satış

➤ 3 üncü şahıslardan alınan fiyat teklifleri için; (EK-O6)

- **Satışlar üzerinden açıklama:**
- Teklif edilen birim fiyatın, satış tespit tutanağında yer alan **ağırlıklı ortalama birim satış tutarının %80'inin** altında olmaması gerekir.
- **Dönemi:** son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemi

Fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından:

"Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımda düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim." **ibaresinin**

Yazılarak imzalanması

İletişim bilgilerinin belirtilmesi

kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Aşırı Düşük Teklif Açıklaması

Belge

➤ 3 üncü şahıslardan alınan fiyat teklifleri için; (EK-05/ EK-06)

- Üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin
  - Teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alınması gerekmekte olup,
  - Bu belgelerin ihale tarihinden önce düzenlenmiş olması zorunlu değildir.
-
- YMM, SMMM tarafından düzenlenmiş **(EK-05/ EK-06)** tutanakları mükellefe verilmeyecek YMM veya SMMM'nin kendisinde kalacaktır.

Bu tutanaklar ihale komisyonu veya KİK istediğinde bunlara verilecektir.

Aşırı Düşük Teklif Açıklaması

Belge

- **79.2.2.7.** İsteklinin Kendi Ürettiği, Aldığı veya Sattığı Mallara İlişkin Fiyatlar: Meslek mensubu tarafından düzenlenen maliyet/satış tutarı tespit tutanağı (Ek-O.7) ile açıklama yapılabilir.
- **Dönemi: son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemi**

Maliyete dayalı açıklama

Birim fiyatın, **ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması** ve isteklinin son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde ihale konusu işte kullanılmasını öngördüğü mal miktarının **en az yarısı kadar alım yapmış olması gerekir.**

Satışa dayalı açıklama yapılması

Birim fiyatın, **ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması** ve malın ticaretinin isteklinin **faaliyet alanında olması gerekir.**

79.2.2.2. Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Sunulan Mal ve Hizmetlere İlişkin Fiyatlar:
Bu usulle yapılmış açıklamanın geçerli olabilmesi için **kullanılan fiyatların** ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olması zorunludur.

79.2.2.3. Kamu Kurum ve Kuruluşları Tarafından İlan Edilen Fiyatlar:
Bu usulle yapılmış açıklamanın geçerli olabilmesi için **ilan edilen fiyatların** ihalenin **ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olması zorunludur.**

79.2.2.4. Ticaret Borsası Fiyatları:
Borsa idaresi tarafından düzenlenen ve ilgili malın **ihale tarihinden önceki son 12 ayın** herhangi bir işlem gününde gerçekleşen **ortalama fiyat**

79.2.2.5. Toptancı Hal Fiyatları:
Toptancı hali idaresi tarafından düzenlenen ve ilgili malın **ihale tarihinden önceki son 12 ayın** herhangi bir işlem gününe ait **ortalama fiyat**

Aşırı Düşük Teklif Açıklaması

Belge

79.2.2.6. Özel veya Mühnasır Hak Sahibi Kuruluşların Uyguladığı Fiyatlar: İlgili mevzuatı uyarınca, belirli mal veya hizmetlerin kamuya sunulması konusunda **lehine sınırlama bulunan kuruluşların tedarikçisi oldukları mallar** veya sunucusu oldukları hizmetler için uyguladıkları fiyatlar ile açıklama yapılabilir.

- **79.2.2.7.** İsteklinin Kendi Ürettiği, Aldığı veya Sattığı Mallara İlişkin Fiyatlar: Meslek mensubu tarafından düzenlenen maliyet/satış tutarı tespit tutanağı (Ek-O.7) ile açıklama yapılabilir.

- **79.2.2.8** **İsteklinin ortağı olduğu tüzel kişiden çektiği malların fiyatları**
  - Söz konusu malın **emsal bedeli** ile değerlendirilmesi gereklidir.
  - Emsal bedelinin tespitinde Vergi Usul Kanunu hükümleri esas alınır.

Aşırı Düşük Teklif Açıklaması

Belge

79.2.6. Malzemeli yemek hizmet alımı ihalelerinde;

TŞ'de **asgari iki haftalık örnek yemek menü** düzenlemesi yapılır

Bu menüde yer alan **yemeklerin içerikleri** ile **çiğ girdi** (temel girdiler) **miktarları belirtilir.**

Bu ihalelerde; istekli “**ana çiğ girdi**”, “**işçilik**” ve “**yardımcı gider**” oranlarını belirten Malzemeli Yemek Sunumu Hesap Cetvelini (Ek- H.4) sunar.

Açıklamanın geçerli kabul edilebilmesi için “(Ana Çiğ Girdi Maliyeti+İşçilik Maliyeti)/Toplam Teklif Tutarı” oranının **0,80'den az ve 0,95'den çok olmaması gerekir.**

- 79.2.2 nci maddesinde yer alan açıklama yöntemine göre açıklayamayan veya mevzuata aykırı şekilde açıklamada bulunan isteklilerin açıklamaları kabul edilmeyerek söz konusu tekliflerin reddedileceği Kamu İhale Kanununun 38'inci maddesi gereğince hüküm altına alınmıştır.

TEŞEKKÜR EDERİZ

